

Verslag presentatie Energiecoöperaties WaReWint en De Windvogel,

Dinsdag 2 juni 2026, Blauwe Kamer Wageningen

Aanwezig : 22 omwonenden en 2 leden van Mooi Wageningen

Bestuur WaReWint : Elmar Theune, voorzitter, Wim Haver, secretaris, Paddy Noë, penningmeester en projectleider, Frank Zegers, expert duurzame energie

Projectleider De Windvogel : Erik Korterink

1. Opening

Elmar Theune heet als voorzitter van de energiecoöperatie WaReWint iedereen welkom bij deze eerste omwonendenavond van WaReWint. Ze heeft 200 brieven in de bus gedaan bij omwonenden en bewoners van de sterflat Nude die uitzien op het Binnenveld. Er zijn zaterdag 6 juni nog twee bijeenkomsten. En op dinsdag 17 juni is er een algemene bijeenkomst voor alle inwoners.

We maken verslag van de bijeenkomsten. Deze komen op de website www.WaReWint.nl.

Ze stelt de bestuursleden voor (alle zijn inwoner van Wageningen) en de vertegenwoordiger van De Windvogel. Zie lijst aanwezigen.

We gaan vanavond informatie geven over het windpark De Grift en over het participatieproces.

Ze zegt : Er komen windmolens.

De energiecoöperatie zegt dat nu anders. De gemeente Wageningen wil naast zonne-energie ook windmolens realiseren in Wageningen om tot een goede energiemix te komen. Zonnepanelen doen het niet in het donker en bijna niet in de winter. Met windmolens is er betere mix en een betere balans op het net. Met het plaatsen van batterijen zorgen we ervoor dat de netcongestie niet hoger wordt. De energiecoöperatie zorgt voor de ontwikkeling van de windmolens met 100 % burgereigendom. Of de windmolens er komen is niet zeker. Dan moet alles mee zitten: het natuuronderzoek moet uitwijzen dat het kan, de businesscase moet kloppen en aan alle eisen van overheden moet voldaan kunnen worden. De participatie moet goed verlopen. En de Raad van State moet het goedkeuren. De energiecoöperatie streeft ernaar om alles zo goed mogelijk te doen zodat ze er kunnen komen.

Waarom hebben we voor De Windvogel gekozen als partner ? De gemeente Wageningen had er al contact mee. Elmar is lid van het bestuur van Energie van Utrecht, een koepel van Utrechtse energiecoöperaties, en kent De Windvogel ook al in positieve zin.

Erik legt uit dat De Windvogel een burgercoöperatie is met 3500 leden en diverse gerealiseerde windprojecten, zonneprojecten en batterijopslag. Ze helpen andere coöperaties met de ontwikkeling en de financiering van de ontwikkeling.. Ze nemen daarbij het financieel risico. Na de financial close blijft De Windvogel ook tijdens de exploitatie fase bij het windpark betrokken

WaReWint wil in Wageningen twee windmolens realiseren. Meer mag niet van het huidige coalitie-akkoord. Ook in Rhenen willen we 2 windmolens, maar de gemeente wil niet meewerken. Mogelijk dat de provincie Utrecht het initiatief gaat overnemen om het project aan te vullen tot 4 windmolens. We praten nu dus uitsluitend over 2 windmolens in Wageningen. De rest is onzeker.

Aanwezigen klagen erover dat de levering van duurzame energie in Wageningen boven de leefomgeving, het woongenot en de veiligheid van kinderen gaat. De inwoners van het gebied moeten buigen voor het collectief belang. Zij dragen de lasten.

Wordt er een draagvlak onderzoek gedaan ? Paddy antwoordt dat dat niet in de planning zit maar als de omwonenden dat samen willen is het te overwegen. Elmar denkt dat de uitkomst ervan is dat de omwonenden het niet willen maar de meerderheid van de inwoners van Wageningen wel. De gemeenteraads-coalitie wil maximaal 2 windmolens.

Er wordt geprotesteerd tegen het idee dat windmolens in Rhenen mogelijk zijn als de provincie Utrecht het besluit van de gemeenteraad van Rhenen overruled en een aanwijzing gaat geven om toch windmolens te plaatsen. Dat gaat in tegen alle draagvlak in Rhenen.

Elmar denkt dat we met overleg met tegenstanders niet snel meer draagvlak krijgen. We nodigen iedereen uit om zorgen te uiten, daar houden we rekening mee. We nodigen uit om mee te denken, om mee te doen aan de participatie. Dan krijgen we een beter plan en meer begrip, meer acceptatie.

Vertegenwoordigers van Mooi Wageningen hoorden dat het natuuronderzoek wordt gedaan door Buro Waardenburg. Zij stellen dat Buro Waardenburg dat vaker doet en altijd komt er uit dat windmolens mogelijk zijn bij een natuurgebied als je maar aanpassingen doet en met radar de vogels opspoot en de windmolen stil zet. Kunnen jullie geen onafhankelijk buro inzetten ?

Volgens WaReWint is Buro Waardenburg onafhankelijk en betrouwbaar. De gemeente laat vanaf de start natuurorganisaties uit Wageningen en Rhenen meekijken en meedenken. Doel is dat de natuurorganisaties de onderzoeksresultaten accepteren, dus het moet wel goed gebeuren. WaReWint is

niet betrokken bij het onderzoek. Dat gebeurt onafhankelijk van ons. Het onderzoek moet in 2027 klaar zijn.

2. Presentatie Paddy Noë –

Locatie Binnenveld zuid

Paddy start met het plaatje van de door bureau Pondera onderzochte zoekgebieden. Er zijn in de door de gemeenteraad vastgestelde Regionale Energie Strategie FoodValley 8 locaties in Wageningen genoemd. Deze zijn door Pondera op haalbaarheid bekeken. De helft ligt in bos of uiterwaarden, dat is Natura 2000 gebied en valt af. Bij de haven en WUR is 1 windmolen mogelijk, maar de provincie Gelderland wil geen solitaire windmolens. Blijft over locatie Slagsteeg, Mooi Binnenveld en de locatie Haarwal. Mooi Binnenveld is nu natuurgebied, de locatie Slagsteeg ligt ernaast en ligt in stiltegebied, dus valt ook af. Blijft de locatie Binnenveld zuid over. Nadere uitleg staat op de website. De locatie Binnenveld zuid wordt begrenst door woningen, door de veiligheidszone rond hoogspanningsleidingen en door stiltegebied.

De windmolens die wij voorzien te plaatsen hebben een tiphoogte van ongeveer 200 meter en de gondel op ongeveer 130 mtr. We houden twee keer de tiphoogte aan voor afstand naar woningen. Dat is de Eis die in de concept normen voor windturbine geluid staat vermeld.

Aanwezigen schrikken ervan dat de windmolens 4 keer zo hoog worden als een hoogspanningsmast.

Met lange wieken (70 meter) is de molen stiller, draait langzamer en is 4 keer zo efficiënt als een wiek van 35 meter op een kleinere molen. Die kleine molens worden niet meer ontwikkeld. Dus je moet ze tweedehands kopen.

Omgevingshinder

Wat staat al vast

- De globale locatie van de windmolens
- Landelijke en lokale normen voor afstand, geluid en slagschaduw
- Minimaal 400 meter tot woningen
- Uitgaande dat de conceptnormen voor windturbine geluid worden aangenomen maximaal 45 dB Lden op de gevel van de woningen.
- Slagschaduw 17 dagen per jaar max 20 minuten per dag
- Voldoen aan overige wettelijke kaders en
- Leveren van bijdrage aan omgevingsfonds en landschapsfonds

Geprotesteerd wordt tegen de aantasting van het woongenot in dit gebied.

WaReWint heeft daar begrip voor en wil met de omwonenden bekijken hoe alle overlast zo veel mogelijk beperkt wordt. We kunnen de windmolen stilzetten als er te

veel slagschaduw ontstaat. De slagschaduw tijd is heel beperkt. Ook kunnen we de knipperlichten op de gondel vermijden of beperken met een transponder. Dat kan tegenwoordig, mits IL&T en LVNL het toestaan. Dan gaan ze alleen aan als er een vliegtuig of helikopter nadert.

Er wordt gevraagd of we niet op een andere manier elektriciteit kunnen opwekken.

De gemeente Wageningen heeft onderzoek laten doen naar de mogelijkheden voor duurzame opwekking in Wageningen en geconcludeerd dat windmolens daar ook een bijdrage aan moeten leveren. Geothermie en bodemwarmte gaan helpen voor verwarming, maar we hebben twee keer zoveel elektriciteit nodig als we geen olie en gas meer gebruiken. Voor warmtepompen, voor opladen van elektrische auto's en vrachtwagens. De bedrijven gaan ook elektrificeren. Dat vraagt vier keer zo veel stroom. Windmolens zijn voor de opwekking van elektriciteit heel efficiënt en doen het ook in de winter en in de nacht.

Als de windmolen overdag draait, hoeft dat niet ten koste te gaan van zonnepanelen die dan uit moeten. Wij onderzoeken de mogelijkheid om elektriciteit op te slaan in een batterij als de stroomprijs te laag wordt. Plaatselijke molens zijn geen oorzaak van landelijke overbelasting van het net.

Paddy heeft nog onderzoek gedaan naar alternatieve windmolens zoals verticale molens en molens die werken op trilling. Maar de producenten die er mee experimenteren zijn nog lang niet klaar voor levering. Dat duurt nog zeker 10 jaar. En de elektriciteit die ze opwekken kost drie keer meer dan een gewone windmolen.

Slagschaduw is er vrij kort op de dag als de zon laag staat. En dat dan enkele weken. Het is volgens Erik van De Windvogel goed oplosbaar, o.a. door de molen even stil te zetten.

Word je huis minder waard als je ineens op een windmolen uitkijkt ?

De ervaring leert dat dat enkele procenten kan schelen. Daar is een planschade-regeling voor. Na enkele jaren is de prijs weer hersteld omdat er gewinning is aan de molen en een huis in het buitengebied veel te bieden heeft.

De overheid werkt aan nieuwe normen en daar houden wij rekening mee. Het zijn technische aanpassingen die de windmolens niet onmogelijk maken. Bij de aanvraag voor de vergunning moeten we aan de op dat moment geldende regelgeving voldoen.

We gaan later ook in op inperking van gezondheidsschade. Dat heeft vooral met geluid te maken. Bewoners van de Lawickse Allee klagen dat de rijksweg al te veel geluid maakt, meer dan was toegestaan. De gemeente heeft daarop de normen versoepeld, zodat het verkeer door kan. Nu komen windmolens erbij. Levert dat stapeling van geluid op? Volgens Paddy hoor je windmolens niet op die afstand, maar we zoeken het uit..

Opbrengsten

Uit de opbrengsten wordt € 0,50 per opgewekte MWh aan een landschapsfonds en € 0,50/ MWh aan een omgevingsfonds afgedragen. Het moeten voldoen aan alle eisen, waaronder stiltand van de molens voor vogels en het beperken van slagschaduw leiden tot lagere opbrengsten. Dat kan de businesscase onder druk zetten. Het windpark mag niet failliet gaan, dus de opbrengst van de stroom moet tegen een goed tarief een positief resultaat geven. Paddy wil de businesscase aan enkelen laten zien, maar die is niet openbaar. Er kijken ook concurrenten mee op de website.

Erik schat in dat het landschaps- en omgevingsfonds samen ongeveer € 10.000-15.000 per windmolen per jaar tegemoet kunnen zien. Dus bij 2 windmolens is dat € 10.000 - 15.000 per fonds.

Draaien windmolens op subsidie ?

Erik legt uit dat de SDE een garantieregeling is. De marktprijzen voor energie schommelen. Alleen als de marktprijs te laag wordt draagt de SDE bij om het verschil te compenseren. Maar er is een bodemprijs. Als je daaronder zakt, vult de subsidie dat niet meer aan.

Paddy is privé op de Wilhelminaweg coördinator van een energiegemeenschap. Daar delen ze elektriciteit uit zonnepanelen en batterijen. De bedoeling is dat de windmolens ook deel worden van een energiegemeenschap gekoppeld aan de gemeenten Ede en Barneveld. We gaan elektriciteit leveren tegen een gelijkblijvend tarief aan gemeenten, inwoners en grote bedrijven. Zij gaan elektriciteit afnemen wanneer die ruim aanwezig is.

Waarom staat de ontwikkeling van wind op zee stil ?

Dat heeft te maken met sterk gestegen kosten, hogere rentelasten en minder vraag naar elektriciteit dan was verwacht. Dus de opbrengst is niet altijd voldoende. De verwachting is dat dit wel weer gaat aantrekken. De crisis door aan de blokkade van de Straat van Hormuz leidt tot hogere elektriciteitsprijzen. Wind op zee is nodig voor de verduurzaming van de zware industrie.

Er komen steeds meer oplaadpunten voor elektrische vrachtwagens omdat dieselwagens de steden niet meer in mogen. Het hele wagenpark wordt op den duur elektrisch. De vraag naar elektriciteit gaat toenemen.

Participatie - Wat staat nog niet vast

- Invulling participatieproces
- Omgevingsplan en toevoeging waarde voor natuur (ter compensatie)
- Aanpassingen aan molens t.b.v. vogels en vleermuizen
- Extra stille molens; precieze hoogte van de molens
- Businesscase

- Bespreken consequenties uitkomsten onderzoeken
- Notitie Reikwijdte en detailniveau voor de Milieu Effect Rapportage
- Aanvoerroutes en kabeltracés
- Instelling en werkwijze omgevingsfonds
- Omwonendenregeling
- Financiële participatie

Paddy legt uit dat we de windmolens willen ontwikkelen samen met omwonenden, inwoners en organisaties. Dat heet participatie. We gaan in nauw overleg met leden van onze coöperatie, dus wordt graag lid. Ook overleggen we met omwonenden zoals nu en met organisaties, zoals Mooi Wageningen. We hebben ook overleg met het LTO Binnenveld en de Gebiedscoöperatie Binnenveld.

Er is een participatieplan in wording. Dat wordt besproken met de gemeente Wageningen. En wordt na de zomer voorgelegd aan de omwonenden en inwoners. Hierin staat dat er een Omgevingsadviesgroep zal worden ingesteld met vertegenwoordigers van omwonenden, organisaties en inwoners. Ook zoeken we een onafhankelijk voorzitter. Volgende keer gaan we daar dieper op in.

Doelen van de participatie

- Komen tot een beter en meer gedragen plan
- Mensen zo goed mogelijk betrekken en informeren,
- Raadplegen, laten adviseren en waar mogelijk co-creëren.
- Ophalen van zorgen en adviezen uit de omgeving.
- Een kwalitatief beter projectplan inclusief omgevingsplan opleveren
- Acceptatie van de uitkomsten van dit proces
- Beter wederzijds begrip

U kunt zich abonneren op de Nieuwsbrief zonder lid te worden.

Erik vertelt iets over de vier pijlers van financiële participatie

1^e het natuurfonds. Per jaar zal er 0,5 Euro / MWh worden afgedragen aan het natuurfonds. Met dit bedrag kan de natuur in Wageningen en in het bijzonder de locatie van de windturbines worden versterkt.

2^e het omgevingsfonds. Per jaar zal er 0,5 Euro / MWh worden afgedragen aan het omgevingsfonds. Dit fonds is bedoelt voor ter ondersteuning van sociale en maatschappelijke doelen in Wageningen. Voor de besteding van de gelden van dit fonds zal een aparte stichting worden opgericht. Elk jaar kunnen partijen een aanvraag indienen voor ondersteuning door dit fonds. Te denken valt aan sportsponsoring, bijdrage aan de fanfare, maar in het zuiden van het land rijdt er ook een buurtbus die ondersteund wordt door een omgevingsfonds.

3^e is een burenregeling, die een jaarlijkse vergoeding geeft aan omwonenden van de windturbines. Vaak is dit een afstandafhankelijke vergoeding voor de verstoring van hun leefomgeving.

4^e is financiële participatie door mensen die willen investeren in windmolen en obligaties (aandelen) kopen. Bij De Windvogel is de opbrengst minimaal 3%, meestal 5 % maar soms 8 %. Uit de zaal wordt opgemerkt dat het geld wat wordt geïnvesteerd langjarig vaststaat. Dit hoeft niet zo te zijn, de meeste energie coöperaties staan toe dat er per jaar 10% van het ingelegde geld kan worden teruggevraagd door de leden die geïnvesteerd hebben.

Uit de zaal komt een oproep om ook met Zideris te praten. Wat hebben de windmolens voor effect op de cliënten daar? Is er wat aan te doen. We gaan contact opnemen. Maar mogelijk alleen dan wanneer er in Rhenen windmolens kunnen komen.

In de afronding meldt een inwoner uit de Rhenense Nude dat hij tegen windmolens is. Hij was als omwonende nauw betrokken bij de mogelijk komst van een zonneveld in het Rhenense Binnenveld. Maar hij vindt de nu gepresenteerde aanpak een stuk beter dan die voor het zonneveld.